

GEOGRÁFIA

A barlangok mélyétől a csillagokig

A barlangok mélyétől hegytetőkön át akár a csillagokig is eljuthattak az érdeklődők május 17-én a *Felfedező Napján*. A *Földgömb* magazin és a *Magyar Földrajzi Társaság* második alkalommal szervezte meg a *Kutatóexpedíciók Fesztiválját* a Millenárison, ahol a *barlangkutató* állították a középpontba. Hazánk ugyanis barlangnagyhatalom, legalábbis, ami barlangjaink változatosságát illeti, a magyar szakemberek pedig világszerte elismerésnek örvendenek. Így bemutatkozhatott több barlangász szervezet, neves kutatók tartottak előadásokat a Pálvölgyi-barlangrendszerről, a Bányász-barlangról, a József-hegyi-barlangról, szó esett a világhírű Molnár János-barlangról. A járatok kristálytiszta vize alá le is lehetett merülni – legalábbis a barlangi bűvárok beszámolója segítségével.

A látogatók a világhírű *La Salle 3D International Team* fotói és filmjei segítségével három dimenzióban barangolhatták be Magyarországot és a világ legsebbe barlangjait. A 3D-s technikával

dolgozó barlangi fotósok számos felvétele itt volt először látható, nem csoda, hogy a termek zsúfolásig megteltek minden vetítés alkalmával. Sok más érdekesség mellett Hawaii óriási méretű és különleges formavilágú láva-barlangjai, magashegyi jegesbarlangok kristálytiszta jégoszlopai és a világ legkülönlegesebb barlangi ásványai szerepeltek a repertoárban.

A felfedezésekre vágyó látogatók hegyeken, vulkánokon keresztül a világűrbe, a Marsra, sőt a csillagokig is „eljuthattak” planetáriumi vetítések, csillagászok és űrkutatók útmutatásai alapján.

A programból nem hiányozhattak az expedíciós beszámolók sem. Az *Atacama Klíma-monitoring Expedíció* első eredményeiről és a magyar *Antarktiszi-expedíció*król maguk a résztvevők számoltak be. Bizonyára sokakban ébresztettek romantikus gondolatokat a magyar régészek ásatásai Egyiptomban, de még inkább *Méder Aron* előadása, aki kis hajóján magányosan szelte át a Csendes-óceánt.

Ahogy tavaly, idén is ezen a napon adták át a *Magyar Felfedező Nagydíjat*, melyet Irimiás Balázs építész, a Kőrösi Csoma Sándor zanglai kolostorának felújításán dolgozó *Csoma Szobája Alapítvány* projektvezetője kapta. Az első ízben kiosztott *Tudománymecénás* díjat *Beszédes Zsolt*, a Svédországból indult Fjällräven vándortúrák magyarországi elindítója, a minőségi vándortúrázás népszerűsítője vehette át.

Heiling Zsolt, a rendezvény főszervezője lapunk kérésére összegezte a rendezvény tapasztalatait. Idén is leg-

alább annyian voltak, mint tavaly, a családi fesztivál kicsiknek és nagyoknak egyaránt adott valamit. Szakmai szempontból kiemelte, hogy hús-vér emberek nagyon kemény, akár hosszú évtizedes munkájukat ismerhette meg a nagyközönség, olyanokét, akik tényleg ott voltak, tényleg látták, tényleg vizsgálták az adott helyszínt, jelenséget. Nekik is fontos ez a bemutatkozási lehetőség, hiszen aki valamilyen eredményt ért, általában szereti megmutatni másoknak is, főleg a nagyközönségnek. Sajnos napjainkban kevés figyelmet kapnak a valós teljesítmé-

nyek, sokkal több olyan médiajelenséget láthatunk, amelyek mögött nincsenek valós eredmények, mégis ezek folynak reggeltől estig még a csapból is.

A nagy érdeklődés azt is jelenti, hogy az emberek érdekli a tudomány, fogékonyak az érdekes ismeretekre. A magyar kutatók eredményeivel sajnos ritkán találkozhat a nagyközönség, pedig munkájuk társadalmi és gazdasági haszna kézzelfogható. A rendezvénnyel ezen is változtatni kívántak.

TRUPKA ZOLTÁN

Veszélyes merülés

Az Európai Űrügynökség (ESA) több mint 8 éve a Vénusz körül keringő *Venus Express* missziója tervezett tudományos megfigyeléseinek végén járva veszélyes mélymerülésre készül a bolygó cseppet sem barátságos, sűrű légkörében.

A szonda 2006 áprilisában érte el a Vénuszt, azóta 24 óránként kerüli meg a bolygót erősen elnyúlt, poláris pályáján, amely a déli pólus felszínét 66 ezer, az északit 250 kilométerre közelíti meg. Küldetése során műszereivel behatóan tanulmányozta a Vénusz légkörét és felszínét, rengeteg új adattal bővítve ismereteinket a bolygóról.

A Vénusz felszíni hőmérséklete meghaladja a 450 Celsius-fokot, rendkívül sűrű légkörének fő összetevője a szén-dioxid. Felszíni közegeinek kémiai összetételéből arra lehet következtetni, hogy valamikor a Vénuszon is folyt a földihez hasonló lemeztektonikai tevékenység, és